

Veileder for smittevern i forbindelse med ferdighets- og simuleringstrening under Covid-19 i Helse Vest

Utforming

RegSim Vest, Regional koordinerende enhet for simuleringstrening v. Christian Søreide

RegUt Vest, Regionalt utdanningscenter for leger i spesialisering v. Pål Morten Mellemstrand-Paulsen

Hensikt

Veilederen skal fungere som beslutningsstøtte for smittevernhensyn i forbindelse med gjennomføring av ferdighets- og simuleringstreninger. Den vil være aktuell for alle som arrangerer ferdighets- og simuleringstrening. Målet er å redusere risiko for at arrangører og deltakere skal bli eksponert for smitte i forbindelse med øvelse.

Bakgrunnsinformasjon

Simulerings- og ferdighetstrening kan være en effektiv metode for å øke ferdigheter og kompetanse blant helsepersonell. Samtidig kan slik trening være nyttig for å både forberede og forbedre organisasjoners håndtering av Covid-19 pasienter^{i,ii}. Dette avhenger av at treningen gjennomføres forsvarligⁱⁱⁱ. Denne veilederen er basert på FHI sine generelle smittevernfaglige anbefalinger. Regionalt kompetansesenter for smittevern Helse Vest har bidratt i utarbeidelsen av denne veilederen. Ledelse og smittevern ved de aktuelle helse- eller utdanningsorganisasjonene vurderer mulighet og gevinst av ferdighets- og simuleringstrening opp mot smitterisiko gitt lokale epidemiologiske forhold. All trening må skje i henhold til organisasjonens retningslinjer og prosedyrer.

Krav til forsvarlig trening

All trening må utføres på en smittevernfaglig forsvarlig måte; *Arrangøren skal påse at deltakere ikke har luftveissymptomer eller andre covid-19 relaterte symptomer, er i karantene eller isolering. Arrangøren skal ha oversikt over hvem som er tilstede, for å kunne bistå ved en eventuell senere smitteoppsporing^{iv}.*

Registrering av deltakere: For å kunne spore en eventuell smitte, skal det registreres hvem som er til stede under trening^v. Registreringen må oppbevares minimum 10 dager, og de som trener må være informert om at denne registreringen gjøres.

Prescreening: I forkant av deltakelse på kurs eller trening må kursansvarlige sørge for at deltakerne er screenet for eventuell smitteeksponering og symptomer forenlig med Covid-19. Hovedsymptomer er nyoppstått feber, luftveissymptomer, tungpustet og tap av smak- eller luktesans (FHI)^{vi}. Dette skal dokumenteres i tråd med den aktuelle organisasjonens retningslinjer (se eksempel på Screeningskjema vedlagt).

Retningslinjer: Den dynamiske situasjon med Covid-19 gjør at øvingsleder og kursansvarlig må sette seg inn i gjeldende vedtekter i koronaforskriften, smittevernfaglige anbefalinger fra FHI^{vii} og retningslinjer i egen organisasjon.

Deltakere

Deltakerne oppfordres til å etterleve basale smittevernrutiner^{viii} under simulering og ferdighetstrening. Basale smittevernrutiner er gjeldende ved alt klinisk arbeid, uavhengig av mistenkt eller bekreftet diagnose eller antatt infeksjonsstatus (Train as you fight). Gjennomføring av basale rutiner overfor alle pasienter vil redusere risikoen for smitte fra både kjente og ukjente smitekilder

og er en forutsetning for et effektivt smittevern i helsetjenesten. Etterlevelse av riktig utført håndhygiene er en del av basale smittevernrutiner og utføres i tråd med FHIs Håndhygieneveileder^{ix}.

Folkelshelseinstituttet har utarbeidet egne anbefalinger for gjennomføring av kurs og møter blant helsepersonell i spesialisthelsetjenesten^x. Disse anbefalingene omfatter helsemyndighetenes føringer vedrørende antall deltakere og størrelse på grupper, samt generelle råd om avstand, hoste- og håndhygiene. Vedtekter og anbefalinger fra helsemyndighetene vil kunne endre seg gjennom pandemien og det er derfor viktig at kursansvarlig er oppdatert på gjeldende føringer.

Der det er mulig anbefales trening i så små kohorter som er praktisk gjennomførbart, disse bør følge hverandre gjennom hele treningen/kurset/semesteret. Bytte mellom kohorter frarådes.

Noe trening vil kunne innebære at både regler for avstand og gruppestørrelse er vanskelige å etterfølge. Dette gjelder både større teamtreninger og praktisk ferdighetstrening. Trening som ansees som kritisk nødvendig for å bygge og opprettholde kompetanse bør i utgangspunktet gjennomføres. Gjennomføring må vurderes opp mot lokal forekomst av smitte.

Trening innenfor og på tvers av utdanninger, profesjoner og avdelinger må gjennomføres i tråd med organisasjonens retningslinjer og vurderes opp mot risiko for eventuell smitteeksponering med påfølgende risiko for karantenesituasjon og driftsutfordringer for aktuelle organisasjon.

Utstyr

Arrangør av trening eller kurs skal ha en eller flere personer som har ansvar for rengjøring og desinfeksjon av utstyr.

- Rengjøringsansvarlige må følge sin organisasjons retningslinjer for rengjøring og desinfeksjon av utstyr. Følg ellers produsentens anbefalinger for renhold/ desinfeksjon.
- Vurder om utstyr som ikke er nødvendig for øvelsen bør fjernes for å hindre mulig smitte.
- Ved bruk av kliniske lokaler må ansvarlig for øvelsen sørge for at alt utstyr er rent og legges tilbake etter øvelsen slik at rommet er klart til å ta imot pasient.

Den som låner ut utstyr til trening har ansvar for å kvalitetssikre rengjøring og desinfeksjon av utstyret.

- Som hovedregel skal utstyr rengjøres mellom hver bruker.
- Utstyr som plasseres nært ansikt og munn (eks. headset, mikrofoner og VR briller) regnes som personlig utstyr dersom det ikke er mulig å rengjøre og desinfisere mellom hver bruk.

Areal og overflater

- Lokaler, toaletter, vaskeservanter o.l. skal rengjøres minst en gang daglig. Dørhåndtak og kontaktpunkter som hyppig berøres, skal rengjøres hyppig, avhengig av antall personer og kontakthypighet. Tastatur og mus desinfiseres med sprit mellom hver bruker^{xixii}.
- Det skal være mulig å utføre håndhygiene i lokaler som brukes til trening (tilgjengelig såpe, vann, papirhåndkle og/eller hånddesinfeksjonsmiddel)
- Dersom det skal serveres mat, bør denne være ferdig tilberedt i individuelle porsjoner. Selvbetjening av mat og drikke, som felles kaffekanne frarådes.

Simulering ved ferdighetslaboratorier, simuleringssentra og i arealer som har klinisk virksomhet (in-situ-simulering)

- Man bruker den tiden som trengs for å få til god læring og trener så hyppig som det behøves for å oppnå læringsmålene.

- Følg organisasjonens regler for antall deltakere, avstand og møter på tvers av kohorter.
- Det anbefales å begrense antall observatører og instruktører/fasilitatorer.
- Beskyttelsesutstyr brukes i henhold til basale smittevernrutiner. Vurder bruk av munnbind i situasjoner som innebærer tett ansikt til ansikt eksponering.
- I perioder kan det være mangel på smittevernutstyr, derfor må bruk av slikt utstyr under trening alltid avklares med organisasjonen. Undersøk muligheter til å trene med alternativt utstyr, som for eksempel flergangs vaskbare stellefrakker, hjemmelagde munnbind etc.
- Debriefing må gjennomføres på en effektiv måte der hensyn til avstand kan ivaretas uten at dette kommer i veien for tidsbruk og læring.
- Ved In-Situ-simulering bør det være en plan for reingjøring/klargjøring av kliniske lokaler og utstyr etter trening. Ansvar for dette må avtales på forhånd.

Bruk av markør og statist

- Personer som bruker som statist/markør/pasient under ferdighets- og simuleringstrening skal ha gjennomgått screening i forkant av øvelse og være friske.
- Øvelse i bruk av forstøver, O2-maske med flow og CPAP-behandling er ofte nødvendig for å sikre god behandling av Covid-19 pasienter. I treningssammenheng er alle pre-screenet og friske, dermed ikke indikasjon for åndedrettsvern med mindre man tenker at markør er covid-19 smittet som utgangspunkt for øvelse. Da kan tøy masker eller lignede brukes i stedet. Henviser til smittevernutstyr som ved basale rutiner

Trening på Hjerne- og lungeredning (HLR)

- Ved HLR-trening anbefaler Norsk Resuscitasjonsråd (NRR) ^{xiii} at man øver på hjertekompresjoner i kombinasjon med maske-bag ventilasjon. Trening på munn til munn metode anbefales ikke. Ved trening med to reddere skal deltakerne benytte kirurgisk munnbind. Dukkene rengjøres etter gjeldende anvisninger mellom hvert kurs.

Vedlegg

Eksempel på screeningskjema

Referanser

Reingjøring av HLR utstyr, Laerdal medical: <https://laerdal.force.com/HelpCenter/s/article/Hygiene-and-cleaning-procedures-for-CPR-manikins>

ⁱ Dieckmann, P., Torgeirsen, K., Qvindesland, S. A., Thomas, L., Bushell, V., & Langli Ersdal, H. (2020). The use of simulation to prepare and improve responses to infectious disease outbreaks like COVID-19: practical tips and resources from Norway, Denmark, and the UK. *Advances in Simulation*, 5, 1-10.

ⁱⁱ Ingrassia, P.L., Capogna, G., Diaz-Navarro, C. *et al.* COVID-19 crisis, safe reopening of simulation centres and the new normal: food for thought. *Adv Simul* 5, 13 (2020). <https://doi.org/10.1186/s41077-020-00131-3>

ⁱⁱⁱ Raemer, D., Hannenberg, A. & Mullen, A. Simulation safety first: an imperative. *Adv Simul* 3, 25 (2018). <https://doi.org/10.1186/s41077-018-0084-3>

^{iv} <https://www.regjeringen.no/no/tema/Koronasituasjonen/sporsmal-og-svar-om-koronasituasjonen/sporsmal-og-svar-om-arrangementer/id2703876/>

^v <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/helsepersonell/tiltak-i-spesialisthelsetjenesten-ved-mistenkt-og-bekreftet-smitte-med-nytt/>

^{vi} https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/fakta/hvis_du_mistenker_at_du_er_syk_med_covid-19/

^{vii} <https://www.fhi.no/sv/smittsomme-sykdommer/corona/>

^{viii} <https://www.fhi.no/nettpub/smittevernveilederen/temakapitler/09.-basale-smittevernrutiner-i-hels/>

^{ix} <https://www.fhi.no/nettpub/handhygiene/>

^x <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/helsepersonell/tiltak-i-spesialisthelsetjenesten-ved-mistenkt-og-bekreftet-smitte-med-nytt/#kurs-og-moeter-i-spesialisthelsetjenesten>

^{xi} <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/fakta/renhold-og-hygiene/?term=&h=1>

^{xii} <https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-og-informasjon-til-andre-sektorer-og-yrkesgrupper/rengjoring-og-desinfeksjon-ved-covid-19-til-sektorer-utenfor-helsetjenesten/>

^{xiii} <https://nrr.org/no/nytt/312-retningslinjer-for-hlr-under-covid-19-pandemien>